

Lleis

Llei 37/2022, del 24 de novembre, de mesures per respondre a les situacions de crisi energètica

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 24 de novembre del 2022 ha aprovat la següent:

Llei 37/2022, del 24 de novembre, de mesures per respondre a les situacions de crisi energètica

Exposició de motius

El context energètic internacional d'aquests darrers temps fa imprescindible impulsar, amb caràcter d'urgència, mesures que permetin afrontar amb la millor garantia possible tensions en els mercats i situacions de dificultat en el proveïment de l'energia, i augmentar la nostra resiliència davant d'aquestes situacions. La Unió Europea va aprovar el passat mes d'agost una reducció voluntària del 15% del consum de gas fins a la primavera i també una clàusula que permet activar l'obligatorietat d'aquesta reducció en cas d'alerta sobre la seguretat en el subministrament. En aquest context, i atenent que el 80% de l'energia elèctrica que es consumeix prové de França i d'Espanya, el Govern també ha marcat un objectiu de reducció del consum elèctric del 15%, amb la finalitat d'evitar al màxim les restriccions de subministrament i minimitzar l'impacte econòmic dels preus del mercat de l'electricitat. En aquest sentit, la Llei vol dotar el Govern, i els altres actors implicats, de les eines necessàries per aplicar mesures d'estalvi que ajudin a establir unes bases sòlides per a un model energètic sobri, i que permetin fer front, si es donés el cas, a situacions energètiques excepcionals, com ara restriccions o talls en el subministrament, de forma que es garanteixi el subministrament, en les millors condicions possibles en cada moment, i que els eventuais sacrificis que calgui efectuar siguin suportats de forma equitable pel conjunt dels ciutadans i de les empreses del Principat.

Aquesta Llei té per objecte establir els instruments esmentats, i ho fa a través de tres nivells diferents de mesures, totes elles de caràcter limitat en el temps, que permeten graduar la intensitat de la resposta en funció de les circumstàncies i les necessitats de cada moment.

El primer nivell, que es desenvolupa en el capítol primer, consisteix a habilitar el Govern per adoptar, per decret, mesures d'obligat compliment adreçades a reduir el consum i a incrementar l'estalvi energètic. Són mesures variades i de molt diversa naturalesa, com ara restriccions en l'ús de la calefacció, la climatització i l'enllumenat, en edificis públics i privats; restriccions o prohibicions de la il·luminació exterior dels edificis, de vitrines i aparadors, de rètols, cartells i anuncis lluminosos i de les il·luminacions ornamentals; restriccions o prohibicions de l'ús de màquines, aparells i dispositius que consumeixen energia per fer activitats industrials, comercials o de serveis, i altres restriccions o prohibicions amb capacitat de reduir o moderar l'ús de l'energia. Es tracta, en tots els casos, de restriccions adoptades per una durada limitada en el temps, però que poden ser prorrogades, si resulta necessari, mentre subsisteixin les circumstàncies que les justifiquen.

El segon nivell, previst en el capítol segon, es refereix a un supòsit concret molt específic. A diferència de l'anterior, la raó de ser de la norma no és aquí pròpiament obtenir reduccions del consum energètic, sinó la previsió que, que en moments puntuals o en franges horàries determinades, l'energia elèctrica disponible en els mercats internacionals als quals té accés el Principat d'Andorra no sigui suficient per atendre la demanda prevista. En aquests supòsits, i atès que l'operador del sistema elèctric andorrà gaudeix de molt poc marge de maniobra per intervenir sobre la producció local, ha de poder actuar sobre la demanda, per mitjà d'interrupcions temporals selectives del subministrament; és a dir, si es produeix aquesta circumstància, l'operador del sistema elèctric ha d'interrompre el subministrament a algunes parts de la xarxa per garantir l'equilibri al seu conjunt i evitar que caigui íntegrament. Aquí, els objectius de la norma

són facilitar que totes les entitats distribuïdores estiguin preparades per afrontar aquesta circumstància, i establir els criteris que s'han d'aplicar per garantir la continuïtat del servei als serveis públics essencials i, al mateix temps, per obtenir que la molèstia, inevitable, ocasionada per les interrupcions provisionals del subministrament afecti de la forma més lleu i equitable possible el conjunt d'abonats del Principat, amb independència de quina sigui l'entitat distribuïdora que els subministra.

El tercer i darrer nivell del sistema que preveu la Llei està regulat al capítol tercer i té la finalitat de dotar el Govern d'un mitjà extraordinari per respondre a situacions excepcionalment greus, que no es puguin gestionar únicament amb les mesures contingudes en els capítols primer i segon. Consisteix en la declaració de la situació de crisi energètica. Aquesta declaració té una durada temporal limitada a un màxim de quinze dies, i habilita el Govern per adoptar, durant aquest període, mesures de més contundència i eficàcia, com, en cas de situació de crisi energètica en l'àmbit de l'electricitat, ordenar el tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis de qualsevol naturalesa que consumeixin energia elèctrica, i en cas de situació de crisi energètica en l'àmbit dels hidrocarburs, ordenar el tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis de qualsevol naturalesa que consumeixin hidrocarburs, establir restriccions i prohibicions en l'ús de vehicles de motor, i fixar restriccions i prohibicions en la venda de combustibles. En aquests casos, i atesa la naturalesa de les mesures que pot adoptar el Govern en situació de crisi energètica, es determina que la seva pròrroga ha de ser expressament autoritzada pel Consell General.

Com a complement indispensable dels instruments de referència, i per tal de garantir-ne l'eficàcia, la Llei tipifica les infraccions i estableix un correlatiu règim de sancions. D'aquest règim convé destacar-ne la possibilitat d'adoptar mesures cautelars específiques durant la instrucció dels expedients sancionadors, i també la previsió que la sanció no s'imposi únicament a l'empresa o societat que realitza l'acció o missió infractora, sinó que s'estengui també a la persona o les persones que, pel fet d'exercir càrrecs d'administració o de direcció general a l'empresa o entitat infractora, siguin directament responsables de la infracció, quan els sigui imputable personalment.

La disposició final primera modifica dos disposicions puntuals de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), en concret l'article 20.3.b) ii. i l'article 22.3, per tal de desvincular la retribució de l'electricitat injectada a la xarxa de la tarifa majorista a la qual les entitats distribuïdores adquireixen l'electricitat a FEDA, i facultar el Govern per establir les condicions de retribució, mitjançant decret, que permetin una amortització raonable dels costos d'inversió i d'explotació, i limitar així l'efecte negatiu sobre el cost de l'energia del sistema.

Finalment, la disposició final segona preveu una ampliació de capital de FEDA per compensar els resultats negatius d'aquest exercici i així permetre a l'entitat continuar desenvolupant el seu servei i no hipotecar el seu pla d'inversions. Aquesta ampliació de capital és finançada mitjançant més ingressos de l'Administració general.

Capítol primer. Mesures provisionals de reducció del consum energètic i d'estalvi energètic

Article 1. *Adopció de les mesures*

1. Quan circumstàncies greus ho justifiquin, el Govern pot establir mitjançant decret les mesures provisionals de reducció del consum energètic i d'estalvi energètic de compliment obligat que consideri necessàries d'entre les que esmenta l'article 2. El decret ha d'expressar les circumstàncies que justifiquen l'adopció de les mesures.

2. Les mesures provisionals de reducció del consum energètic i d'estalvi energètic han de tenir una vigència temporal determinada, que no pot ser superior a dos mesos. Aquestes mesures poden ser prorrogades per decret, per períodes màxims de dos mesos, si, al final dels terminis respectius, subsisteixen les circumstàncies que les justifiquen.

Article 2. *Abast de les mesures*

Les mesures provisionals de reducció del consum i d'estalvi energètic que pot adoptar el Govern poden consistir a imposar:

- a) Mesures en relació amb l'ús de l'energia en els edificis públics, en particular restriccions en l'ús de la calefacció, la climatització i l'enllumenat, i la prohibició o la restricció de l'ús de determinats dispositius.
- b) Mesures en relació amb l'ús de determinades fonts d'energia en els edificis privats, comerços, oficines, despatxos, indústries i altres establiments oberts al públic, en particular restriccions en l'ús de la calefacció, la climatització i l'enllumenat, i la prohibició o la restricció de l'ús de determinats aparells i dispositius.
- c) Restriccions o prohibicions de la il·luminació exterior d'edificis i monuments, públics i privats.
- d) Restriccions o prohibicions en la il·luminació de vitrines i aparadors i en l'encesa de rètols i cartells, i anuncis lluminosos.
- e) Restriccions en la il·luminació de les vies públiques i els espais públics o d'ús públic, i de qualsevol il·luminació ornamental.
- f) Restriccions o prohibicions de l'ús de màquines, aparells i dispositius que consumeixen energia per fer activitats industrials, comercials o de serveis.

Capítol segon. Interrupcions temporals selectives del subministrament elèctric**Article 3.** *Procediment*

1. Quan l'operador del sistema elèctric tingui coneixement que l'energia elèctrica disponible no serà suficient per atendre la totalitat de la demanda prevista en unes dates determinades o en unes franges horàries determinades, pot ordenar a les entitats distribuïdores, prèvia comunicació escrita al Consell General, que intervinguin en la demanda per mitjà d'interrupcions temporals selectives del subministrament elèctric en alguns sectors de la xarxa, amb la finalitat de mantenir l'estabilitat de la xarxa, comunicant aquestes instruccions amb l'antelació màxima possible.

2. L'operador del sistema elèctric determina l'objectiu de reducció de consum que ha d'obtenir cada entitat distribuïdora aplicant criteris d'equidistribució entre elles, en base mensual. Amb aquesta finalitat determina, hora per hora, quines entitats distribuïdores participen en la consecució de l'objectiu global i l'aportació concreta de cada una d'elles, en funció de les dades corresponents al consum mensual i a la distribució diària de la corba de consum de cada entitat distribuïdora. Alhora, n'informa el ministeri competent en matèria d'energia.

3. L'ordre que l'operador del sistema elèctric adreça a l'entitat distribuïdora indica el temps durant el qual està vigent la mesura i l'objectiu de reducció de consum que ha d'assolir. Per donar-hi compliment, l'entitat distribuïdora ha d'aplicar les mesures previstes al pla de contingència a què es refereix l'article 4, amb la intensitat adequada per obtenir-ho. L'entitat distribuïdora és responsable d'assolir l'objectiu de reducció de consum assenyalat, i ha de destinar-hi tots els mitjans que siguin necessaris.

4. Les entitats distribuïdores han d'anunciar les interrupcions temporals del subministrament que es proposen dur a terme amb una antelació que ha de ser, com a mínim, de 24 hores, salvat que raons alienes a l'entitat distribuïdora ho facin impossible. L'anunci es fa arribar als clients a través dels respectius llocs web, i es pot distribuir a través de tot altre mitjà de comunicació a disposició, com ara premsa escrita o digital, xarxes socials, SMS, correu electrònic o altres.

Article 4. *Plans de contingència i criteris d'equidistribució*

1. Les entitats distribuïdores d'energia elèctrica han de disposar d'un pla de contingència per respondre a les ordres d'interrupció temporal selectiva del subministrament elèctric a les quals es refereix aquest capítol i, més precisament, per determinar els sectors que poden ser objecte d'interrupció, i qualsevol altra dada rellevant per establir la contribució de cada mesura a l'objectiu de reducció del consum.

2. Les entitats distribuïdores d'energia elèctrica elaboren el seu pla de contingència en aplicació de criteris d'equidistribució, i segons les regles següents:

- a) Han d'evitar que les interrupcions afectin el funcionament dels serveis públics i dels altres serveis essencials que determini el Govern.
- b) Han d'aplicar criteris de rotació entre sectors, procurant que tots els que són susceptibles d'interrupció del subministrament ho siguin un nombre d'hores equiparable.
- c) Han de procurar que la interrupció del subministrament de qualsevol sector de la xarxa no sigui superior a dos hores diàries, o tres de manera excepcional.

3. El pla de contingència ha de contenir, com a mínim:

- a) La identificació dels clients sensibles.
- b) La definició de camins elèctrics per a garantir l'alimentació dels clients sensibles.
- c) La definició de zones de la xarxa de distribució que poden ser aïllades de la xarxa amb certa facilitat.
- d) La identificació de cada zona amb el nom, el número d'ordre, la potència en transformadors i la potència en percentatge respecte al total de la distribuïdora.
- e) La identificació de les maniobres necessàries.
- f) El pla de comunicació i divulgació.
- g) Tot allò que es consideri per al bon funcionament del servei tot i l'objectiu del mateix.

4. Cada entitat distribuïdora d'energia elèctrica ha de preparar el seu propi pla de contingència. L'operador del sistema elèctric i el ministeri competent en matèria d'energia donen suport tècnic a les entitats distribuïdores en la preparació dels seus plans de contingència, sempre que aquestes el sol·licitin.

5. Cada entitat distribuïdora d'energia elèctrica ha de trametre el seu pla de contingència a l'operador del sistema elèctric i al ministeri competent en matèria d'energia en el termini d'un mes a comptar de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei. Cada entitat distribuïdora d'energia elèctrica ha de revisar el seu pla de contingència de forma dinàmica, com a mínim cada quinze dies, si escau, en funció de l'experiència adquirida en l'aplicació de les mesures i de les ampliacions i modificacions de la xarxa que es produeixen, i també, de forma sistemàtica, una vegada cada any. Les revisions i adaptacions són trameses també a l'operador del sistema elèctric i al ministeri competent en matèria d'energia.

6. L'operador del sistema elèctric avalua la viabilitat tècnica dels plans de contingència elaborats per les entitats distribuïdores, i el ministeri competent en matèria d'energia n'avalua l'equidistribució. Aquestes avaluacions es concreten en un informe que es trameta a les entitats distribuïdores. Sobre la base d'aquest informe, el ministeri pot requerir a les entitats que hi introdueixin modificacions.

Article 5. *Informació sobre les mesures adoptades*

1. Cada vegada que l'operador del sistema elèctric assenyalava un objectiu de limitació del consum a una entitat distribuïdora per a un període determinat, i una volta transcorregut aquest període, l'entitat distribuïdora li ha de notificar les mesures que ha adoptat per assolir els objectius de reducció del consum assenyalats i el seu resultat. La comunicació es refereix a un període que coincideix amb el dia natural, i es porta a terme dins dels tres dies naturals immediatament següents.

2. L'operador del sistema elèctric comunica al ministeri competent en matèria d'energia les mesures adoptades per cada entitat distribuïdora, i indica si han assolit o no els objectius fixats. Cada comunicació es refereix a un període que coincideix amb un dia natural, i es porta a terme dins dels cinc dies laborables immediatament següents.

Article 6. Responsabilitats

Les interrupcions temporals del subministrament elèctric adoptades d'acord amb aquest capítol no es prenen en consideració a l'efecte de valorar la qualitat i la fiabilitat del subministrament elèctric, i tampoc no generen responsabilitat de les entitats distribuïdores enfront dels seus abonats.

Capítol tercer. Situació de crisi energètica**Article 7. Declaració de la situació de crisi energètica**

1. En els supòsits excepcionals en què les mesures establertes als capítols precedents no es considerin suficients per reduir la demanda al nivell de la disponibilitat d'energia elèctrica, el Govern pot declarar per decret la situació de crisi energètica en l'àmbit de l'electricitat.

També, en el supòsit excepcional en què l'entrada al país de combustibles fòssils es veïés interrompuda o limitada, el Govern pot declarar també per decret la situació de crisi energètica en l'àmbit dels hidrocarburs.

En ambdós casos, el decret ha de preveure l'adopció de les mesures que es considerin necessàries d'entre les que esmenta l'article 8, i s'ha de notificar immediatament al Consell General.

2. La declaració pot tenir una vigència màxima de quinze dies, i únicament es pot prorrogar amb l'autorització expressa del Consell General.

Article 8. Mesures que es poden adoptar en situació de crisi energètica en l'àmbit de l'electricitat o dels hidrocarburs

1. El decret que declara la situació de crisi energètica en l'àmbit de l'electricitat i, quan sigui el cas, els que el modifiquen o prorroguen, poden preveure l'adopció de les mesures, que han de prioritzar les necessitats pròpies del país, i ordenar el tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis de qualsevol naturalesa que consumeixin energia elèctrica.

2. El decret que declara la situació de crisi energètica en l'àmbit dels hidrocarburs i, quan sigui el cas, els que el modifiquen o prorroguen, poden preveure l'adopció de les mesures, que han de prioritzar les necessitats pròpies del país, següents:

- a) Ordenar el tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis de qualsevol naturalesa que consumeixin hidrocarburs.
- b) Establir restriccions i prohibicions de l'ús de vehicles de motor.
- c) Establir restriccions i prohibicions de la venda de combustibles.

3. Les mesures adoptades en situació de crisi energètica, en les condicions i termes d'aquesta Llei, no donen lloc a compensació ni indemnització de cap classe.

Article 9. Compatibilitat de les mesures

La declaració de la situació de crisi energètica és compatible amb l'adopció de les mesures previstes en els capítols primer i segon.

Article 10. Modificació, pròrroga i finalització de la situació de crisi energètica

1. Si, dins del termini de vigència del decret que declara la situació de crisi energètica, el Govern considera necessària l'adopció de mesures diferents de les que hi són previstes, pot dictar un nou decret per modificar-lo durant el termini que resta, i l'ha de notificar també al Consell General. Transcorregut aquell termini, la modificació resta subjecta al mateix procediment que la pròrroga.

2. Si el Govern considera necessària la pròrroga de la declaració de situació de crisi energètica, ha de sol·licitar-ne prèviament i de forma motivada l'autorització al Consell General, que pot concedir-la en els mateixos termes en què ha estat sol·licitada, o bé introduir-hi les modificacions que consideri oportunes. El Consell General pot aprovar més d'una pròrroga, però cada una d'elles no pot tenir una durada superior a dos mesos.

3. Aprovada pel Consell General la pròrroga de la situació de crisi energètica, el decret i l'aprovació es publiquen al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

4. La situació de crisi energètica finalitza a les 24.00 hores del darrer dia del termini establert en el decret que la declara o la prorroga, llevat que, prèviament, n'hagi estat acordada una pròrroga en les condicions previstes a l'apartat 2. Això no obstant, el Govern, per decret, pot posar-hi fi abans que finalitzi aquell termini.

Capítol quart. Inspecció i control. Règim sancionador

Secció primera. Inspecció i control

Article 11. *Competència inspectora*

1. Amb caràcter general, la inspecció i el control del compliment de les mesures de restricció i estalvi energètic que hagi establert el Govern en ús de les facultats que li concedeix aquesta Llei corresponen al ministeri competent en matèria d'energia.

2. No obstant el que estableix l'apartat 1, els serveis d'inspecció de qualsevol departament del Govern, prèvia habilitació, poden aixecar actes i constatacions d'infracció de les mesures de restricció i estalvi energètic que afectin comerços, oficines, despatxos, indústries i altres establiments oberts al públic, i adreçar-les al ministeri competent en matèria d'energia.

3. Els serveis d'inspecció dels comuns també són competents per aixecar actes i constatacions d'infracció de les mesures de restricció i estalvi energètic que afectin comerços, oficines, despatxos, indústries i altres establiments oberts al públic, dins del terme de la respectiva parròquia. El comú adreça les actes aixecades al ministeri competent en matèria d'energia.

4. Les constatacions i les actes aixecades pels funcionaris dels serveis d'inspecció del Govern i dels comuns, en l'àmbit de la respectiva parròquia, en la comprovació de fets presumptament constitutius d'infracció, es presumeixen certes, salvat que es provi el contrari.

Secció segona. Infraccions i sancions

Article 12. *Disposicions generals*

1. Les accions i omissions que contravinguin les mesures de restricció i estalvi energètic que hagi establert el Govern en ús de les facultats que li concedeix aquesta Llei són constitutives d'infracció administrativa. També és constitutiva d'infracció la manca d'assoliment per les entitats distribuïdores d'energia elèctrica dels objectius de limitació de consum que els assenyalen l'operador del sistema en ús de les facultats que li atribueix l'article 3.

2. A efectes d'aquesta Llei, es considera que la realització d'una acció o omissió que contravingui una mesura establerta pel Govern o, si escau, per l'operador del sistema elèctric, en el marc de les facultats que els atorga aquesta Llei, té el caràcter de reiterada si, en el moment de constatar la presumpta infracció, s'han aixecat prèviament actes de constatació d'altres presumptes infraccions de la mateixa norma en tres o més ocasions dintre dels tres mesos anteriors. Si posteriorment resulta que alguna de les presumptes infraccions que s'han pres en compte a l'efecte de considerar la reiteració no és sancionada, o que la sanció imposada es declara nul·la, es revisa d'ofici la qualificació de reiterada.

Article 13. *Infraccions*

1. Les infraccions que tipifica aquesta Llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

- a) L'incompliment de les mesures, limitacions o restriccions relatives al tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis establertes pel Govern en un decret que declara la situació de crisi energètica, quan tingui el caràcter de reiterat, d'acord amb el que estableix l'article 12.2.

b) La manca d'assoliment per les entitats distribuïdores d'energia elèctrica dels objectius de limitació de consum que els assenyalí l'operador del sistema, en el marc de les facultats que li reconeix l'article 3, quan tingui el caràcter de reiterada, d'acord amb el que estableix l'article 12.2.

3. Són infraccions greus:

a) L'incompliment de les mesures, limitacions o restriccions relatives al tancament total o parcial del subministrament a empreses, indústries, fàbriques, tallers, instal·lacions i serveis establertes pel Govern en un decret que declara la situació de crisi energètica.

b) L'incompliment de les mesures provisionals de reducció del consum energètic i d'estalvi energètic de compliment obligat que hagi establert el Govern en execució de les facultats que li atribueix l'article 1, quan tingui el caràcter de reiterat.

c) La manca d'assoliment per les entitats distribuïdores d'energia elèctrica dels objectius de limitació de consum que els assenyalí l'operador del sistema en el marc de les facultats que li atorga l'article 3.2.

4. Són infraccions lleus:

a) Les infraccions previstes a l'apartat 3, quan no revesteixin entitat suficient per ser considerades com a greus.

b) Qualsevol acció o omissió que infringeixi les obligacions establertes per aquesta Llei o les mesures que hagi establert el Govern a l'empara del que preveu l'article 1, i que no estigui tipificada com a infracció molt greu o greu.

Article 14. *Prescripció de les infraccions*

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys, les greus al cap de tres anys i les lleus al cap d'un any. Aquests terminis es computen a partir de la data del fet causant o des de la data en què l'Administració n'hagi hagut de tenir coneixement.

2. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació de l'Administració efectuada amb coneixement formal de la persona interessada que s'adreça a la iniciació, la tramitació o la resolució del procediment sancionador. La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient o la seva tramitació queda paralitzada durant més de sis mesos per causa no imputable a la persona interessada. En cas d'interrupció, el còmput del termini de prescripció comença de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en el procediment sancionador.

3. En el cas de suspensió de la tramitació del procediment administratiu sancionador per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la infracció resta suspès fins que l'Administració tingui constància fefaent de la resolució ferma recaiguda en la via penal.

Article 15. *Sancions*

1. Les infraccions molt greus es castiguen amb les sancions següents:

a) Multa de 15.001 a 60.000 euros a la persona o entitat infractora.

b) Multa de 7.501 a 30.000 euros a la persona o persones que, pel fet d'exercir càrrecs d'administració o de direcció general, de fet o de dret, siguin responsables de la infracció, quan aquesta infracció sigui imputable a la seva conducta dolosa o negligent.

c) Tancament de l'establiment o suspensió de l'activitat, total o parcial, per un termini de fins a dos anys o bé, en el cas de les entitats distribuïdores d'energia elèctrica, suspensió de les persones que hi exerceixen càrrecs d'administració o direcció general, de fet o de dret, i designació d'un administrador que les substitueixi, per un termini màxim de dos anys.

2. Les infraccions greus es castiguen amb les sancions següents:

a) Multa de 3.001 a 15.000 euros a la persona o entitat infractora.

- b) Multa de 1.501 a 7.500 euros a la persona o persones que, pel fet d'exercir càrrecs d'administració o de direcció general, de fet o de dret, siguin responsables de la infracció, quan aquesta infracció sigui imputable a la seva conducta dolosa o negligent.
3. Les infraccions lleus es castiguen amb les sancions següents:
- a) Multa de 100 a 3.000 euros a la persona o entitat infractora.
- b) Multa de 100 a 1.500 euros a la persona o persones que, pel fet d'exercir càrrecs d'administració o de direcció general, de fet o de dret, en l'empresa o entitat infractora siguin responsables de la infracció, quan aquesta infracció sigui imputable a la seva conducta dolosa o negligent.
4. Les sancions previstes als apartats 1 a 3 es poden imposar acumulativament.
5. Si el tancament o la suspensió tenen caràcter temporal, es computa a l'efecte del seu compliment el temps en què l'establiment hagi estat tancat o suspès com a mesura cautelar.
6. Les quantitats fixades en aquest article s'actualitzen periòdicament d'acord amb la Llei del pressupost general.

Article 16. *Criteris de graduació de les sancions*

Les sancions es graduen de conformitat amb els criteris següents:

- a) Les circumstàncies del responsable, en especial la intencionalitat.
- b) La repercussió social dels fets i la transcendència de la infracció comesa.
- c) L'ànim de lucre i el benefici obtingut o esperat.

Article 17. *Prescripció de les sancions*

Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys a comptar de la data de notificació de la resolució sancionadora esdevinguda ferma, les sancions per infraccions greus al cap de tres anys i les sancions per infraccions lleus al cap d'un any.

Secció tercera. Procediment sancionador

Article 18. *Competència*

1. És competent per decidir la incoació de l'expedient administratiu sancionador com a conseqüència de l'incompliment de les disposicions d'aquesta Llei el director del departament competent en matèria d'energia, que pot delegar aquesta competència.

2. Són competents per resoldre l'expedient administratiu sancionador i per declarar, quan escaigui, l'acabament del procediment per una altra causa: el ministre competent en matèria d'energia, que pot delegar aquesta competència, quan es tracta d'infraccions lleus i greus, i el Govern quan es tracta d'infraccions molt greus.

Article 19. *Tramitació de l'expedient*

La tramitació de l'expedient administratiu sancionador es regeix pel Codi de l'Administració i pel Reglament regulador del procediment sancionador, en tot allò que no està expressament previst per aquesta Llei.

Article 20. *Mesures cautelars específiques*

1. L'òrgan competent per incoar l'expedient pot adoptar, com a mesura cautelar específica, i prèvia audiència de la persona o entitat expedientada, el requeriment a l'entitat distribuïdora que subministra energia elèctrica a l'immoble o la instal·lació en què s'ha comès la presumpta infracció que efectui les modificacions escaients en els aparells de comptatge i control del subministrament d'energia per actuar sobre la potència disponible en aquell immoble o instal·lació. Aquesta operació s'ha de fer en tots els punts de connexió a la xarxa elèctrica de què disposi l'edifici o la instal·lació, si són més d'un. FEDA i les altres entitats distribuïdores resten obligades a donar compliment puntual a aquest requeriment.

2. Quan l'expedient sancionador se segueixi per una presumpta infracció molt greu d'una empresa distribuïdora d'energia elèctrica, a l'inici de la instrucció o en qualsevol moment posterior l'instructor de l'expedient pot proposar al Govern, de forma motivada, que adopti com a mesura cautelar la suspensió de les persones que hi exerceixen càrrecs d'administració o direcció general, de fet o de dret, i la designació d'un administrador que les substitueixi. El Govern resol sobre l'adopció d'aquesta mesura prèvia audiència de l'entitat distribuïdora.

Disposició transitòria. Aprovació dels plans de contingència de les entitats distribuïdores

En el cas que les entitats distribuïdores d'energia elèctrica hagin de procedir a interrupcions temporals selectives del subministrament abans de tenir elaborat el pla de contingència a què es refereix l'article 4, han de dur a terme les interrupcions d'acord amb els criteris continguts a l'article 4.

Disposició final primera. Modificació de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc)

Es modifica la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), en el sentit següent:

1. L'article 20.3.b) ii. queda redactat de la manera següent:

"ii. Quan l'autorització no hagi estat obtinguda en el marc d'una convocatòria per al foment de la producció d'energia elèctrica d'origen de fonts renovables que fixi altres condicions, ser retribuit per l'entitat distribuïdora amb la tarifa fixada per decret del Govern a proposta de l'operador del sistema elèctric."

2. L'article 22.3 queda redactat de la manera següent:

"3. En la modalitat prevista a l'apartat 1.b), l'energia injectada a la xarxa que, a escala diària, no hagi estat consumida és adquirida per l'entitat distribuïdora propietària de la xarxa d'acord amb la tarifa fixada per decret del Govern a proposta de l'operador del sistema elèctric."

3. S'hi incorpora una disposició addicional, amb la redacció següent:

"Disposició addicional

Per garantir la viabilitat dels projectes ja en funcionament, la primera tarifa fixada per decret del Govern, en aplicació del que disposen l'article 20.3.b) ii. i l'article 22.3, no pot ésser inferior a 0,1104 €/kWh."

4. S'hi incorpora la disposició transitòria catorzena, amb la redacció següent:

"Disposició transitòria catorzena

Fins que el Govern no publiqui el decret previst a l'article 20.3.b) ii. i a l'article 22.3, l'entitat distribuïdora propietària de la xarxa de distribució a la qual s'injecta la producció adquireix l'energia elèctrica del productor d'acord amb la mateixa tarifa en què les entitats distribuïdores adquireixen l'energia elèctrica a FEDA."

Disposició final segona. Ampliació de capital de FEDA

1. S'aprova un crèdit extraordinari per un import total de 15 milions d'euros per atendre una aportació patrimonial per compensar les pèrdues de Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA), per a la partida pressupostària següent:

- 710 Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat – 710 Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat – D/87104 Aportacions patrimonials a entitats de dret públic. FEDA - 056001 Serveis generals - PR0001 Serveis Generals, per un import de 15 milions d'euros.

2. S'aprova un suplement de crèdit al pressupost de Forces Elèctriques d'Andorra per un import total de 15 milions d'euros per a les partides pressupostàries següents:

Pressupost de despeses

		En euros
22810	Compra d'energia	15.000.000,00
	Total del pressupost de despeses	15.000.000,00

Pressupost d'ingressos

		En euros
87104	Aportacions patrimonials de l'Administració general	15.000.000,00
	Total del pressupost d'ingressos	15.000.000,00

3. El crèdit extraordinari al Pressupost general es finança mitjançant una recaptació d'ingressos, i el suplement de crèdit al Pressupost de FEDA es finança amb una aportació patrimonial de l'Administració general.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 24 de novembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra